

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2005/2020
17.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиоца „Б2 Холдинг капитал“ ДОО Београд, чији је пуномоћник Драган Николић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Нинослав Комлушки, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4519/19 од 12.12.2019. године, у седници већа одржаној 17.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4519/19 од 12.12.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П 1321/2017 од 21.05.2019. године, првим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му исплати износ од 1.878.442,62 динара са законском каматом на износ од 1.128.036,80 динара почев од 09.06.2017. године. Другим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженом исплати износ од 168.762,00 динара на име трошкова парничног поступка са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 4519/19 од 12.12.2019. године, жалба је усвојена и првостепена пресуда преиначена тако што је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 1.878.442,62 динара са законском затезном каматом на износ од 1.128.036,80 динара од 09.06.2017. године до исплате, као и износ од 246.134,00 динара на име парничних трошкова. Другим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу надокнади трошкове жалбеног поступка у износу од 149.384,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 87/18), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Указивање туженог на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињене пред другостепеним судом је неосновано, јер у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, „ОТП Банка“ Србије АД Нови Сад је правном лицу „ББ“ ДОО ... на основу уговора о позајмици по текућем рачун закљученом дана 28.10.2008. године одобрила позајмицу која је на дан потписивања уговора износила 2.200.000,00 динара. Наведеним уговором регулисано је право банке на трошкове и камату, а банка је истог дана са туженим, директором правног лица, с позивом на одредбу члана 1004. Закона о облигационим односима закључила уговор о јемству, којим је директор правног лица, као јемац платац преузео обавезу исплате дуга правног лица. По овом уговору, дана 30.06.2016. године банка је према правном лицу „ББ“ ... имала потраживања од 1.817.626,43 динара. Тужилац је привредно друштво са регистрованом делатношћу Агенције за наплату потраживања и кредитних бироа. Дана 26.12.2016. године између банке, као уступиоца и тужиоца као пријемника, закључен је уговор о уступању потраживања уз накнаду. Банка је истог дана сачинила обавештење о уступању потраживања и упутила га туженом, тако да је дана 08.06.2017. године главница уступљеног потраживања износила 1.128.036,89 динара, што са обрачунатом накнадом и каматом од уступања потраживања од 08.06.2017. године износи укупно 1.878.442,62 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби члана 436. и 437. Закона о облигационим односима, члана 39. став 2. Закона о заштити корисника финансијских услуга и члана 42а Одлуке о управљању ризицима банке коју је донела Народна банка Србије, закључио да је уступање потраживања ништав правни посао с обзиром да се по члану 39. став 2. Закона о заштити корисника финансијских услуга потраживање из једног уговора банка може пуноважно уступити само некој другој банци.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду налазећи да се код утврђеног да је банка финансијска средства одобрила правном лицу и да су она намењена пословној делатности, на спорни однос странака не може применити Закон о заштити корисника финансијских услуга, већ одредбе члана 436. до 438. Закона о облигационим односима, с обзиром да уступањем потраживања на пријемника прелазе права из уговора са јемцем, а за пуноважност преноса потраживања није потребан пристанак дужника.

По оцени Врховног касационог суда правилно је становиште другостепеног суда о основаности тужбеног захтева.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно је и по оцени Врховног касационог суда другостепени суд применио материјално право када је обавезао туженог да тужиоцу исплати досуђени износ.

Према члану 436. став 1. Закона о облигационим односима поверилац може уговором закљученим са трећим пренети на овога своје потраживање, изузев оног чији је пренос забрањен законом или које је везано за личност повериоца или које се по својој природи противи преношењу на другога.

Чланом 438. став 1. ЗОО прописано је да за пренос потраживања није потребан пристанак дужника, али је уступилац дужан обавестити дужника о извршеном уступању

Одредбом члана 1004. став 3. ЗОО прописано је да ако се јемац обавезао као јемац платаца, одговара повериоцу као главни дужник за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење било од главног дужника било од јемца или од обојице у исто време.

Како је „ОТП банка“, као поверилац из уговора о позајмици закљученим са правним лицем „ББ“ ДОО ..., чији се директор, овде тужени уговором о јемству сагласио да за обавезе главног дужника одговара као јемац платаца, са тужиоцем закључио уговор о уступању потраживања 26.12.2016. године и пренео му своје потраживање према туженом у складу са чланом 436. ЗОО, то је тужилац у овом случају овлашћен да захтева испуњење обавезе од туженог као јемца платца (члан 1004. став 3. ЗОО). У овом случају не ради се о преносу који је забрањен законом, које је везано за личност повериоца, односно које се по својој природи противи преношењу на другог, где је уступилац потраживања обавестио туженог као дужника о извршеном уступању, за које није била потребна сагласност туженог као дужника, а тужени није испунио своју обавезу новом повериоцу (пријемнику), нити је пружио доказ о измирењу дуга уступилоцу. Наиме, сходно члану 440. став 1. ЗОО, тужилац као пријемник уступљеног потраживања према туженом као дужнику, има иста права која је уступилац имао према дужнику до уступања. Код свега наведеног, захтев тужиоца за исплату дуга по уступљеном потраживању је основан. Осим тога, полазећи од садржине тужбеног захтева, ревизијски наводи да је материјално право погрешно примењено тврдњом да је уговор о уступању потраживања ништав, без утицаја су на другачије одлучивање у овој правној ствари.

Како се ни осталим наводима ревидента не оспорава правилност побијане пресуде, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић